

1. Osnovna načela

Časna dužnost farmaceuta je da svoje životno usmjerenje, svoju struku posveti zdravlju čovjeka. U tom smislu on će da poštuje ljudsko dostojanstvo, život pacijenta od samog začetka i da učestvuje u liječenju bolesti.

Farmaceut obezbjeđuje farmaceutske proizvode koji su neškodljivi, djelotvorni i odgovarajućeg kvaliteta, a koji se koriste u sprječavanju ili liječenju bolesti, ublažavanju simptoma bolesti, poremećaja, tegoba, kao i dijagnostikovanju oboljenja.

Pomoć će da pruža jednako svima, bez obzira na dob, pol, rasu, naciju, vjersko ili političko uvjerenje, društveni položaj, poštujući pri tom ljudska prava i dostojanstvo osoba. Radiće na očuvanju tradicije farmaceutske profesije, održavajući visoke standarde stručnog rada, etičkog ponašanja prema bolesnim i zdravim osobama. U svom radu će čuvati ugled, dostojanstvo profesije farmaceuta i časno će se odnositi prema kolegama. Svoje znanje i umijeće će uvijek odgovorno da primjenjuje u skladu sa načelima ovog Kodeksa.

2. Dužnost prema pacijentu

Farmaceut će da smatra dobrobit pacijenta svojom prvom i osnovnom brigom. Posao izrade i izdavanja lijekova obavljaće stručno i etički besprijekorno, ne ugružavajući pacijentovo emotivno, tjelesno ili materijalno stanje.

Farmaceut je dužan da u granicama svoje stručne osposobljenosti spriječi nepravilno liječenje pacijenta, kada procijeni da je to u interesu zdravlja pacijenta i da se o ovome konsultuje sa ljekarom. Farmaceut poštuje prava pacijenata na odgovarajuću farmaceutsku zdravstvenu zaštitu i omogućava ispunjenje ovih prava. Sa tim u vezi, ne smije da napusti radno mjesto dok ne dobije zamjenu.

U slučajevima obustave rada, zatvaranja, preseljenja zdravstvene ustanove, poslovnih transakcija, prirodnih nepogoda, katastrofa farmaceut je dužan da obezbijedi kontinuiranu farmaceutsku zaštitu pacijenata. Osim redovne nadoknade za rad farmaceuta, u obliku plate ili honorara, kao i zadovoljstva da je pomogao pacijentu, sticanje materijalne ili druge koristi, od njegovog rada, nije u skladu sa ovim Kodeksom.

Farmaceut neće izdati lijek, na lični zahtjev laika, kada procijeni da bi to moglo da ugrozi njegovo zdravlje ili život. Sve ono što farmaceut, obavljajući svoju dužnost, sazna smatraće stručnom, odnosno profesionalnom tajnom.

Obaveza čuvanja profesionalne tajne zdravstvenih radnika odnosi se na farmaceute i ostalo osoblje u apoteci, koje u toku obavljanja svojih aktivnosti dođe do povjerljivih informacija. Izuzetak je kada čuvanje tajne ugrožava zdravlje, život drugih ljudi, kada zakon zahtijeva i kada otkrivanje informacija ide u svrhu medicinskog istraživanja. Stoga, farmaceut ima moralnu obavezu da na svaki način smanji rizik od neovlašćenog ili nepotrebnog pristupa povjerljivim informacijama.

3. Biomedicinska istraživanja

Farmaceut koji učestvuje u naučnom istraživanju poštovaće propise Helsinške deklaracije i njenih revizija. Dužnost farmaceuta koji učestvuje u biomedicinskim istraživanjima je da štiti život, zdravlje, privatnost i dostojanstvo ispitanika. Farmaceut koji učestvuje u biomedicinskom istraživanju mora da bude stručno obrazovan i osposobljen. U određenim istraživanjima mora da se procijeni moguća šteta za prirodnu sredinu, a tamo

gdje su uključene pokusne životinje mora da se primjeni načelo najmanje patnje. Farmaceut mora permanentno da sarađuje sa ljekarom sa kojim predstavlja tim za biomedicinsko istraživanje.

4. Odnos prema drugim farmaceutima, zdravstvenim radnicima i struci

Farmaceut poštuje zakone, propise, standard, profesionalni kodeks, kako u teoriji tako i u praksi. Farmaceut se neće angažovati u djelatnostima bilo koje vrste koje bi diskreditovala profesiju ili ugrozile povjerenje javnosti u farmaceutsku profesiju. Obavljajući svoju djelatnost, farmaceut mora čuvati interes zdravstvene ustanove u kojoj radi, ukoliko time ne dovodi u opasnost zdravlje i život pacijenta. Farmaceut doprinosi sistemu zdravstvene zaštite i izlazi u susret potrebama društva. Farmaceut se zalaže za racionalno trošenje sredstava zdravstvene zaštite.

Častan farmaceut će se odnositi prema drugim farmaceutima i zdravstvenim radnicima onako kako bi on želio da se odnose prema njemu. Svojim učiteljima će da iskazuje poštovanje, zahvalnost za znanje, vještine i vaspitanje koje je od njih primio. Ako drugi farmaceut/zdravstveni radnik zatraži od njega stručni savjet ili pomoć pružiće mu je nesebično, prema svom najboljem znanju i u korist pacijenta.

U slučaju da farmaceut sazna za neodgovarajući postupak kolege u etičkom, moralnom ili medicinskom pogledu, o tome neće da raspravlja sa pacijentom, njegovom porodicom ili drugim kolegama. Takav postupak neće da objavi u sredstvima javnog informisanja. Saradnike i drugo osoblje farmaceut će da upozorava na učinjene propuste, tako da neće da povrijedi njihovo ljudsko dostojanstvo, ali nikad pred pacijentom.

Farmaceut ne sklapa poslovne aranžmane sa ljekarima koji bi mogli da ugroze nezavisnost ljekara u donošenju odluka prilikom propisivanja lijekova. Stalno obrazovanje, praćenje napretka u struci dužnost je i dug prema bolesnicima kako bi uvijek mogao da pruži vrhunsku zdravstvenu zaštitu.

Farmaceut se angažuje u osposobljavanju i edukaciji budućih farmaceuta. Kao što postoji obaveza stalnog stručnog usavršavanja, tako postoji i moralna obaveza da se vlastito znanje prenosi na druge, manje iskusne kolege i one iz drugih zdravstvenih struka. Čuvaće svoj stručni ugled, nezavisnost, ne pristajući da mu se ime ističe i povezuje sa trgovačkim aktivnostima radi sticanja lične koristi. Izbjegavaće sticanje i širenje ugleda neodmjerenim samoisticanjem, netačnim samooglašavanjem u sredstvima javnog informisanja. Neće da sarađuje sa pojedincima, ustanovama ili društvima koji zloupotrebljavaju povjerenje javnosti zastupajući neprovjerene supstance, postupke namjenjene liječenju, čuvanju i reklamiranju zdravlja.

U privatnom životu farmaceut mora čuvati dostojanstvo svog poziva, stoga mora izbjegavati ponašanje i radnje koje bi nanijele štetu njegovom ličnom ugledu, integritetu, a time i ugledu farmaceutske struke i zdravstvene struke u cjelini.

5. Završne odredbe

Poštovanje odredbi ovog Kodeksa obavezno je za sve farmaceute. Farmaceuti su dužni da odbiju svaku stručnu radnju, koja je u suprotnosti sa načelima iznijetim u Kodeksu.